

Olsztyn, 7 marca 2018

prof. dr hab. Wiesław Pływaczewski
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Warmińsko – Mazurski
W Olsztynie

Opinia dorobku dr. Filipa Ciepłego sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym

I. Podstawa prawna

Decyzją Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów z dnia 7 listopada 2017 r. zostałem powołany do składu komisji habilitacyjnej w charakterze recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr. Filipa Ciepłego, prowadzonym przez Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o *stopniach* i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789 t.j. ze zm.) do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Osiągnięcia te mogą stanowić: dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo

cykl publikacji powiązanych tematycznie; zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Działając na mocy upoważnienia zawartego w art. 16 ust. 4 wspomnianej ustawy – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego określił w drodze rozporządzenia, kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, biorąc pod uwagę osiągnięcia naukowo-badawcze w dziedzinach nauki i sztuki lub obszarach wiedzy, współpracę międzynarodową, dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz uzyskane nagrody. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165) określiło te kryteria w sposób bardzo konkretny.

Zgodnie z § 3 wspomnianego powyżej rozporządzenia, kryteria oceny w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta obejmują w obszarze nauk społecznych – autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH).

Kryteria oceny w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują:

- 1) autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub

krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście, o których mowa w opisanym powyżej § 3, dla danego obszaru wiedzy;

- 2) autorstwo lub współautorstwo odpowiednio dla danego obszaru: opracowań zbiorowych, katalogów zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych;
- 3) sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania;
- 4) liczbę cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS);
- 5) indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS);
- 6) kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach;
- 7) międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio naukową albo artystyczną;
- 8) wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.

Kryteria oceny w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują z kolei:

- 1) uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych;

- 2) udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji;
- 3) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 4) udział w konsorcjach i sieciach badawczych;
- 5) kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych, a w przypadku badań stosowanych we współpracy z przedsiębiorcami;
- 6) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism;
- 7) członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych;
- 8) osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki;
- 9) opiekę naukową nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji;
- 10) opiekę naukową nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich;
- 11) staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich;
- 12) wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców;
- 13) udział w zespołach eksperckich i konkursowych;

- 14) recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

II. Ocena w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta stanowiących znaczny wkład w rozwój nauk prawnych w dyscyplinie prawo

Wykazany przez dr. Filipa Ciepłego osiągnięciem naukowym, o jakim mowa w art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, jest monografia pt.: **„Sprawiedliwościowa racjonalizacja wymiaru kary kryminalnej wobec współczesnych tendencji polityki karnej w Polsce”**(Lublin 2017, ss. 566, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego).

Jak sam Autor zauważył, podjęta w przedmiotowej monografii problematyka należy do tych zagadnień, które w nauce prawa karnego zawsze były przedmiotem ożywionych sporów teoretycznych. (s.11). Tym samym należy uznać, że praca ta jest ważnym *głosem w podjętej na nowo w środowisku naukowym debacie na temat perspektyw ewolucji prawa karnego na tle zmieniającej się filozofii tej dziedziny prawa oraz jej związków z kryminologią* (s. 479). Aspekty związane z wymiarem kary kryminalnej oraz idea sprawiedliwości od lat są przedmiotem rozważań teoretycznych. Wynika to z faktu, iż są to zagadnienia, które dotyczą problematyki prawnokarnej jak też kryminologicznej, w tym także wiktymologicznej. Autor podejmuje zatem problemy niezwykle istotne zarówno dla teorii prawa karnego, jak dla praktyki wymiaru

sprawiedliwości. Należy także podkreślić, że wykazuje przy tym pogłębioną znajomość innych komplementarnych obszarów dociekań naukowych, chociażby filozofii prawa karnego, polityki kryminalnej, teorii legislacji, czy też niezwykle przydatnej przy tworzeniu tego rodzaju dzieł dogmatyki prawnokarnej. Ta pozytywna ocena odnosi się także do struktury pracy, która jest wyjątkowo pojemna. Monografia składa się z sześciu rozdziałów.

Rozdział I dotyczy teoretycznych podstaw sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary. Rozważania Autora odnoszą się do kilku węzłowych zagadnień. W pierwszej kolejności do idei sprawiedliwego wymiaru kary. Zawarte w tej części pracy uwagi nawiązują m.in. do dorobku filozofii prawa. W dużej mierze także do historycznych koncepcji odpowiedzialności karnej. Autor charakteryzuje cechy sprawiedliwego wymiaru kary na tle warunkujących je kontekstów metodologicznych i aksjologicznych. Kolejna część rozważań poświęcona została opisowi funkcji sprawiedliwościowej prawa karnego. W tej części pracy dokonano analizy treści funkcji sprawiedliwościowej. Ostatnia zaś część omawianego rozdziału zawiera rozważania na temat kary kryminalnej, oczywiście w kontekście jej funkcji sprawiedliwościowej. Pośród licznych problemów poruszono w niej liczne zagadnienia, m.in. odnoszące się do istoty kary kryminalnej, kontrowersji związanych z racjonalizacją kary. Należy wskazać, że Autor w tej części rozważań szeroko przywołuje poglądy przedstawicieli doktryny co potwierdza, że literatura przedmiotu jest mu dogłębnie znana i potrafi z niej umiejętnie i rozważnie korzystać.

Także kolejny rozdział (Rozdział II), który został zatytułowany

„Aksjologiczne podstawy sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary, wyróżnia się kilkuwątkową konstrukcją. Jego pierwszy podrozdział dotyczy problemu relacji norm prawa karnego do reguł moralności. Autor słusznie zauważa, że system wartości wyrażony w ustawie zasadniczej musi stanowić punkt odniesienia dla organów władzy publicznej. Dodaje przy, że aksjologia konstytucyjna wskazuje, w jakim duchu powinna być prowadzona wykładnia regulacji systemu prawnego. Tego rodzaju myśl prowadzi do słusznego wniosku, że tylko pryncypialne przestrzeganie wartości zawartych w Konstytucji przeciwdziała wypełnianiu przepisów prawa dowolną treścią normatywną (s. 105).

W prezentowanym rozdziale Autor zawarł również interesujące rozważania na temat zasady godności człowieka. Zasadne było przy tym podkreślenie, że zasada poszanowania godności jednostki zobowiązuje ustawodawcę karnego, aby miał on na uwadze przede wszystkim najważniejsze dobra człowieka. W prezentowanym rozdziale omówiono także takie zagadnienia jak założenia antropologiczne ustawodawcy, ochrona godności ofiary i sprawcy przestępstwa. Całość przedstawionych rozważań zasługuje na zdecydowanie pozytywną ocenę. Zagadnienia kontrowersyjne Autor przedstawia w sposób komplementarny, prezentując całą mozaikę, często odmiennych, poglądów na dany problem, co jeszcze raz potwierdza, że reguły polemiki naukowej są przez Habilitanta traktowane z całą powagą i zgodnie z przyjętymi standardami. Wydaje się jednak, że akurat w tej części pracy jej Autor mógłby szerzej niż to uczynił wykorzystać dorobek współczesnej wiktymologii.

Ramy ustrojowe sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary kryminalnej zostały przedstawione w Rozdziale III. Autor, w odniesieniu do stosownych przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), omawia m.in. zasadę proporcjonalności oraz zasadę określoności kary. W tym ostatnim przypadku słusznie zauważa, że ustawa obowiązująca w czasie popełnienia czynu musi wyraźnie wskazywać karę, określając jej rodzaj i granice, co ma wpływać na zapobieganie arbitralnemu stosowaniu przez państwo sankcji karnej. W końcowej części tego rozdziału Autor charakteryzuje m.in. sprawiedliwość na tle zasady równości. Słusznie wskazuje przy tym, że równość to ważne kryterium sprawiedliwego wymierzania sankcji karnych, zarówno na płaszczyźnie stanowienia prawa, jak i jego stosowania.

W IV Rozdziale recenzowanej monografii, który został zatytułowany: „**Kodeksowe podstawy sprawiedliwości racjonalizacji wymiaru kary**”, Autor skupił się na charakterystyce najważniejszych zasad prawa karnego, których znaczenie z perspektywy sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary kryminalnej jest szczególnie ważne (odpowiedzialność za czyn, karygodność czynu, odpowiedzialność oparta na winie). Dalsze rozważania zawarte w rozdziale IV zostały poświęcone analizie ustawowego oraz sądowego wymiaru kary. Przy okazji należy pozytywnie odnieść do uwag Habilitanta zaprezentowanych na tle dyskusji dotyczącej hermetyczności katalogu kar (s. 210). W dalszej części prezentowanego rozdziału Autor poruszył również inne, nie mniej ważne problemy. W szczególności odniósł się do takich zagadnień jak granice ustawowego zagrożenia i ich

modyfikacje, darowanie kary, sądowy wymiar kary oraz dyrektywy wymiaru kary.

Rozdział V zawiera charakterystykę współczesnej tendencji polityki karnej w Polsce. Habilitant scharakteryzował w nim także polityczne procesy ustrojowej transformacji, zwracając przede wszystkim uwagę na charakterystyczne zjawiska tego okresu, takie m.in. jak liberalizacja polityki karnej, jej racjonalizacja, a także zaostrzenie represji karnej. W niniejszym rozdziale zwrócił on również uwagę na pewne zjawiska związane ze wzmacnianiem funkcji kompensacyjnej prawa karnego, w szczególności rozwój trybów konsensualnych i środków kompensacyjnych, abolicjonizm karania i sprawiedliwość naprawczą.

Całość rozważań analizowanej monografii zamyka VI rozdział zatytułowany „**Sprawiedliwościowe ograniczenia polityki karnej**”. Ma on dualistyczną konstrukcję. Część pierwsza obejmuje rozważania na temat teoretycznych ograniczeń polityki karnej na płaszczyźnie postulatów kryminologii i doktryny prawa karnego. Mieszczą się w niej takie zagadnienia jak problematyka zróżnicowanych paradygmatów kryminologicznych oraz specyfika relacji polityki karnej do polityki. Natomiast druga część poświęcona została sprawiedliwościowemu ograniczaniu polityki karnej na płaszczyźnie prawnej, przy czym Autor wykazał, że wskazane ograniczenia wynikają z treści norm prawnych. Należy przy okazji oceny tej części pracy wskazać, że prezentacja poszczególnych paradygmatów kryminologicznych byłaby pełniejsza, gdyby jej autor odwołał się do poglądów uznanych przedstawicieli kryminologii amerykańskiej, w szczególności kryminologii radykalnej.

Na tle przedstawionej zawartości przedmiotowej monografii dr. Filipa Ciepłego, jednocześnie po wnikliwej analizie tego opracowania, należy stwierdzić, że zawarte w opiniowanej pracy rozważania są twórcze, oryginalne, a tym samym niezwykle cenne dla nauki. Spostrzeżenia Autora dotyczące problematyki idei sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary w sposób niezwykle przemyślany splatają się z uwagami na temat funkcji sprawiedliwościowej prawa karnego. Należy podkreślić także, że dopełniają je wyjątkowo interesujące i trafne uwagi ukazujące związki norm prawa karnego z innymi normami i regulacjami. Autor nie pomija znaczenia perspektywy historycznej. Została ona zaprezentowana w sposób wyczerpujący, a jednocześnie ograniczono ją do optymalnych ram. Wyznacza je zasadniczy przedmiot podjętych w monografii rozważań. Niezwykle pouczające i zarazem zasługujące na podkreślenie, są te części pracy, które dotyczą zagadnień wprost odnoszących się do pozycji jednostki w kontekście norm i zasad wymiaru kary. Wskazane rozważania w tym obszarze mają szersze odniesienia, albowiem Autor w sposób niezwykle trafny, a przy tym nieszablonowy, potrafi zaprezentować je na tle bogatego dorobku kryminologii. Uwagi te potwierdzają, że potrafi on umiejętnie łączyć i naukowo wykorzystywać wiedzę normatywną oraz empiryczną, która w przyjętej metodologii badań okazała się nie mniej przydatna. Dodać wypada, że recenzowana praca pod względem formalnym została przygotowana wręcz wzorcowo, a jej język, stylistyka i przyjęty sposób narracji może służyć za przykład rzetelności oraz umiejętności prezentowania trudnych problemów w sposób czytelny, interesujący i zarazem zwięzły.

Niewątpliwie, dostrzegając potrzebę formułowania nieszablonowych pytań, jak i chęci opracowania optymalnej formy paradygmatu właściwej reakcji na czyn zabroniony, Autor postawił sobie niezwykle trudne zadanie. Jednakże, mając na uwadze zarówno zawartość merytoryczną monografii, w tym wagę stawianych zadań badawczych oraz wysoki poziom prowadzonego dyskursu naukowego należy przyznać, że postawione sobie cele w pełni zrealizował. W tym miejscu można także przypomnieć pozostałe zadania badawcze, które znacząco wzbogaciły monografię. Oto one: 1. identyfikacja i interpretacja normatywnych podstaw sprawiedliwościowej racjonalizacji wymiaru kary kryminalnej, 2. konfrontacja zidentyfikowanych podstaw aksjologicznych i normatywnych z dominującymi we współczesnej Polsce trendami polityki karnej.

Doniosłość podjętych problemów, ich ponadczasowy wymiar, a także doskonała edytorska forma pracy, dopełniają jej pozytywny odbiór. Warto też podkreślić, że prezentowana monografia jest opracowaniem niezwykle aktualnym. Z lektury recenzowanego opracowania można wywnioskować, że Autor swobodnie, z wyjątkowym znawstwem, porusza się w obszarze podjętej problematyki. Nieco słabszą stroną pracy jest jej warstwa metodyczna. Nie trudno zauważyć, że w monografii zabrakło szerszego miejsca na prezentację problemów i hipotez badawczych. Nie wyartykułowano też wprost jakie metody czy techniki badawcze zostały przez badacza wykorzystane. Można byłoby zapewne uznać te uwagi za drugorzędne na tle przewodniej problematyki monografii, gdyby nie fakt, że Habilitant odwołuje się w niej dość szeroko do dorobku kryminologii, a

ta dziedzina nauki, *par excellence* empiryczna, wspomniane wymogi badawcze traktuje szczególnie pryncypialnie. Jednakże bez wątpienia można sformułować ostateczną ocenę, że monografia dr. Filipa Ciepłego jest opracowaniem interesującym, oryginalnym, tym samym w pełni dojrzałym i w konsekwencji zasługującym na wysoką ocenę.

Pośród innych autorskich prac Habilitanta, które potwierdzają, że Autor podjął problematykę koncepcji karania z pełnym przekonaniem, korzystając przy tym ze swojego znaczącego dorobku pisarskiego, należałoby m.in. wymienić:

- F. Ciepły, *Sprawiedliwość karania a prawo łaski – uwagi krytyczne*, „Przegląd Prawno-Ekonomiczny” 2008, nr 3 (4), s. 31-42,
- F. Ciepły, *Cele kary kryminalnej w świetle nauczania Jana Pawła II*, (w:) P. Marzec, J. Nikołajew (red.), *Osoba i dzieło Ojca Świętego Jana Pawła II*, Tomaszów Lubelski – Lublin 2009, s. 89-101,
- F. Ciepły, *Chrześcijańska koncepcja kary kryminalnej a współczesne poglądy na karę*, Lublin 2010, ss. 323,
- F. Ciepły, *Podstawy prawa karnego w świetle doktryny św. Tomasza z Akwinu*, (w:) A. Lis (red.), *Prawo w Europie średniowiecznej i nowożytnej*, Lublin 2011, s. 21-32,
- F. Ciepły, *Justice as the basis of law and social order*, „Społeczeństwo i Rodzina” 2016, t. 47, s. 47-58.

III. Ocena pozostałego dorobku naukowego

W nawiązaniu do wcześniejszych ocen należy także podkreślić znaczący dorobek Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych. W tym okresie opublikował on 14 opracowań w punktowanych czasopismach naukowych, takich jak: „Państwo i Prawo”, „Prokuratura i Prawo”, „Palestra”, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych”, „Ius Novum”, „Paragraf na Drodze”, „Roczniki Nauk Prawnych”, „Studia z Prawa Wyznaniowego”, „Społeczeństwo i Rodzina”, „Zeszyty Artystyczne”, „Przegląd Prawno-Ekonomiczny”, „ConLawNOW”. W 2010 roku ukazała się rozprawa doktorska Habilitanta (*Chrześcijańska koncepcja kary kryminalnej a współczesne poglądy na karę*, Lublin, Wydawnictwo KUL, ss. 323, ISBN 978-83-7702-082-1). Jest On również autorem 17 rozdziałów w monografiach naukowych w języku polskim (w 2009 r. – 4, w 2010 r. – 2, w 2011 r. – 4, w 2012 r. – 2, w 2013 r. – 2, w 2014 r. – 3) oraz redaktorem naukowym dwóch monografii w języku polskim. Do szczególnie wartościowych należy m.in. zaliczyć:

- F. Ciepły (red.), *Prawne aspekty karcenia małoletnich*, Warszawa 2011, ss. 170,
- F. Ciepły (red.), *Odpowiedzialność karna artysty za obrazę uczuć religijnych*, Warszawa 2014, ss. 232.

Ocenę dorobku naukowego Habilitanta należy uzupełnić informacją, że jest on także autorem dwóch rozdziałów poświęconych okolicznościom wyłączającym winę oraz środkom zabezpieczającym w podręczniku do nauki prawa karnego (red. A. Grześkowiak, K. Wiak). Ponadto Habilitant uczestniczył w przygotowaniu komentarza *Prawo karne. Komentarz* (red. A. Grześkowiak, K. Wiak). Jest Autorem jednego z

rozdziałów w tym opracowaniu (we wszystkich 4 wydaniach komentarza).

Jak wcześniej wykazano dorobek naukowy Habilitanta jest wyjątkowo pojemny i wielokierunkowy co jednoznacznie potwierdza, że Kandydat nie ogranicza się w swoich naukowych zainteresowaniach do wąskiej tematyki. Ocenę tę w zależności od punktu odniesienia można odbierać dwojako - pozytywnie bądź, ujmując ją z innej perspektywy, bardziej krytycznie. W tym ostatnim przypadku pojawi się zapewne pytanie o wiodącą specjalizację Autora. Tak, czy inaczej jej brak można uznać za pewną rysę na tle całościowego dorobku Habilitanta. Kontynuując ten wątek oceny warto zauważyć, że poza głównymi kierunkami badawczymi, wskazanymi wcześniej w niniejszej recenzji, mieszczą się nie mniej interesujące, niejednokrotnie tematycznie odległe problemy, takie m.in. jak: doktryna sprawiedliwości naprawczej, prawnokarne aspekty karcenia małoletnich, karnoprawne aspekty substancji psychoaktywnych, karnoprawne aspekty zaburzeń dysocjacyjnych, nielecznicze środki zabezpieczające w polskim prawie karnym, prawnokarna ochrona życia człowieka w prenatalnej fazie rozwoju, prawnokarne granice wolności twórczości artystycznej, prawo karne Ukrainy, prawo wykroczeń(prawa o ruchu drogowym oraz prawo sportowe).

Dodać należy, że łączna liczba punktów za publikacje naukowe w przypadku Habilitanta to 199. Indeks Hirscha według Publish or Perish (Harzing) wynosi 2, liczba cytowań zgodnie z Google Scholar to 22.

IV. Ocena w zakresie innych osiągnięć naukowo-badawczych

Habilitant zrealizował dwa projekty badawcze dofinansowane w trybie konkursowym, przyznane przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II:

- projekt pt. *Chrześcijańska koncepcja kary kryminalnej* w 2009 r.,
- projekt pt. *Prawo w Europie średniowiecznej i nowożytnej* w 2010 r. (współrealizacja).

Habilitant nie wykazał udziału w projektach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Wskazał na jedną nagrodę, którą jest indywidualne wyróżnienie Rektora KUL z 2009 r. za całokształt osiągnięć naukowych i dydaktycznych oraz za wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki.

Ważnym kryterium oceny osiągnięć naukowo-badawczych jest aktywność podczas międzynarodowych lub krajowych konferencji naukowych. Habilitant wygłosił 20 referatów podczas konferencji krajowych. Ich tematyka wskazuje na Jego rozległe zainteresowania badawcze. Natomiast aktywność konferencyjną Habilitanta w wymiarze międzynarodowym jest znacznie skromniejsza.

V. Ocena w zakresie w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitanta

Doktor Filip Ciepły wykazał autorstwo rozdziałów w podręczniku akademickim. W wydaniach 2,3,4,5 podręcznika pt. *Prawo karne* pod red. A. Grześkowiak i K. Wiaka przygotował dwa rozdziały:

Okoliczności wyłączające winę oraz *Środki zabezpieczające*. Ponadto wykazał, że jest autorem rozdziału pt. *Środki zabezpieczające* w komentarzu pt. *Prawo karne. Komentarz*, który ukazuje się pod redakcją naukową A. Grześkowiak i K. Wiaka.

Habilitant jest autorem 10 sprawozdań z seminariów i konferencji naukowych, które ukazały się m.in. w „Przeglądzie Prawno-Ekonomicznym”, „Przeglądzie Uniwersyteckim” oraz „Ethosie”. Uczestniczył w 6 międzynarodowych konferencjach naukowych (m.in. Lwów, Stalowa Wola, Warszawa) oraz w 36 krajowych konferencjach naukowych. Wielokrotnie był członkiem komitetów organizacyjnych tychże spotkań. Kandydat jest także członkiem komitetów redakcyjnych czasopism naukowych. W latach 2008-2010 pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego kwartalnika „Przegląd Prawno-Ekonomiczny”, w latach 2010-2011 był pełniącym obowiązki redaktora naczelnego tego czasopisma. Od 2012 r. do chwili obecnej jest członkiem kolegium redakcyjnego. W tym miejscu należy wskazać, że Kandydat pełnił funkcję recenzenta w następujących czasopismach: „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych”, „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”.

Dr Filip Ciepły jest członkiem Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego przy Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (jest tam również członkiem komisji rewizyjnej) oraz w Stowarzyszeniu Naukowym Prawa Karnego im. Profesora Juliusza Makarewicza. Jest promotorem łącznie 81 prac magisterskich, przygotowywanych podczas seminarium z prawa karnego i obronionych na kierunku prawo.

Kandydat prowadził też szereg zajęć dydaktycznych na różnych uczelniach i w szkołach wyższych:

- na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II prowadził zajęcia w j. polskim z: prawa karnego, typologii przestępstw, pozakodeksowego prawa karnego, prawa karnego gospodarczego, prawa nieletnich, kryminologii, kryminalistyki, systemu sądowych środków ochrony dzieci i młodzieży, prawa karnego Ukrainy oraz w j. angielskim z Introduction to Criminal Law, The American System od Criminal Justice, Law Enforcement Agencies,
- w Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide de Gasperii w Józefowie prowadzi/-ł zajęcia z: prawa nieletnich, zwalczania przestępczości w cyberprzestrzeni, analizy kryminalnej, strategii zapobiegania zjawisku handlu ludźmi, bezpieczeństwa publicznego, nauki o państwie i prawie,
- w Wyższej Szkole Nauk Społecznych im. ks. Józefa Majki w Mińsku Mazowiecki realizuje/-ował przedmioty poświęcone prawu nieletnich, prawu karnemu wykonawczemu, nauce o państwie i prawie,
- w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu prowadzi/-ł takie przedmioty jak: kryminalistyka, kryminologia i wiktymologia, organy porządku publicznego, wybrane elementy kryminologii, regulacje prawne dotyczące funkcjonowania Policji,

- w Wyższej Szkole Ekonomii i Prawa im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach realizuje/-ował zagadnienia poświęcone: prawu karnemu, prawu karnemu wykonawczemu, kryminalistyce,
- w Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Tarnowie naucza/-ł podstaw prawa karnego oraz prawa w turystyce i rekreacji.

W latach 2006-2011 Kandydat był koordynatorem ds. badań naukowych Instytutu Prawa, opiekunem studentów oraz członkiem Komisji Rekrutacyjnej, natomiast od 2008 r. do 2011 r. rzecznikiem dyscyplinarnym ds. studentów. W latach 2009-2011 opiekował się Sekcją Prawa Karnego Koła Naukowego Studentów Prawa oraz pełnił funkcję prezesa Zarządu Fundacji Campus. Od 2010 r. pełni obowiązki kierownika studiów podyplomowych w zakresie administracji publicznej, a od 2014 r. sprawuje rolę administratora stron internetowych Instytutu Prawa i Ekonomii.

Podkreślić należy również wkład Kandydata w działalność popularyzatorską. Odnotować należy, że w 2010 r. wygłosił On dwa cykle wykładów pt. *Stop przemocy* oraz *ABC ekonomii społecznej* - dedykowanych pracownikom ośrodków pomocy społecznej. W listopadzie 2010 r. podczas *Dnia Otwartych Drzwi* na Wydziale Zamiejscowym Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli zaprezentował wykład pt. *Studia uniwersyteckie - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*.

VI. Konkluzja

Dorobek dr. Filipa Ciepłego, zarówno w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych, jak również w zakresie działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej, *zasługuje na pozytywną ocenę*. Stwierdzam tym samym, że spełnia on kryteria określone w art. 14 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o *stopniach* i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789 t. j. ze zm.) i jednocześnie *wnoszę o wydanie przez Komisję Habilitacyjną uchwały wyrażającej pozytywną opinię w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego*.

W. Pięwaczewski